

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de Vladimir Arseni,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Arseni către Comisia Electorală Centrală, cu privire la constatarea faptului că nu a fost respectat termenul legal de examinare a cererii,

împotriva încheierii din 16 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-232/24
NR. PIGD 2-24115525-01-3r-19102024)*

Condiție obligatorie pentru indicarea datelor importante în cererea de chemare în judecată.

Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici

19 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Vladimir Arseni

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 octombrie 2024, Vladimir Arseni a depus acțiune în contencios administrativ, indicând în calitate de pârâtă Comisia Electorală Centrală, prin care a solicitat examinarea contestației potrivit prevederilor Codului electoral și constatarea faptului lipirii de drepturi de a fi ales.

2. Prin încheierea din 13 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a stabilit reclamantului Vladimir Arseni, un termen de până la 15 octombrie 2024, ora 09:00 pentru indicarea pretențiilor înaintate împotriva pârâtei și circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile, prezentarea dovezii achitării taxei de timbru în mărime de 200 lei. Totodată, s-a explicat reclamantului că în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere în termenul stabilit, acțiunea în contencios administrativ se va declara inadmisibilă.

3. La 13 octombrie 2024, ora 14:30, autoritatea publică pârâtă Comisia Electorală Centrală a depus referință, prin care a solicitat de a declara acțiunea depusă de Vladimir Arseni ca fiind inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) și e) din Codul administrativ.

4. La 14 octombrie 2024, ora 13:03, Vladimir Arseni a depus cerere, prin care și-a concretizat acțiunea, solicitând: constatarea faptului că Comisia Electorală Centrală nu a respectat termenul legal de examinare a cererii sale. Totodată, reclamantul a solicitat scutirea de la plata taxei de timbru, deoarece nu are domiciliu permanent, casa de pe adresa Grenoble 241, este demolată de Primărie încă în 2004, pensie nu primește, iar alocația nu o primește în semn de protest.

5. Prin încheierea din 14 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea reclamantului Vladimir Arseni privind scutirea de la plata taxei de timbru. S-a stabilit reclamantului Vladimir Arseni un termen suplimentar de până la 16 octombrie 2024, ora 09:30, pentru a înlătura neajunsurile stabilite prin încheierea din 13 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

6. La 16 octombrie 2024, ora 09:25, Vladimir Arseni a depus cerere, prin care a solicitat prelungirea termenului pentru achitarea taxei de timbru până la 16 octombrie 2024, ora 11:30.

7. La 16 octombrie 2024, ora 11:27, Vladimir Arseni a prezentat dovada de plată a taxei de timbru.

8. Prin încheierea din 16 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Vladimir Arseni către Comisia Electorală Centrală privind constatarea faptului că nu a fost respectat termenul legal de examinare a cererii, din motiv că cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) din Codul administrativ și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată. S-a explicat reclamantului că declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. f) – h), nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

9. La 19 octombrie 2024 Vladimir Arseni a depus recurs împotriva încheierii din 16 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii recurate și pronunțarea unei noi soluții. Totodată, a solicitat acordarea dreptului la apărare cu ajutorul unui avocat fără plată.

10. Tot la 19 octombrie 2024 Arseni Vladimir a depus cerere, prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor care impun achitarea taxei de timbru la depunerea contestațiilor în perioada electorală.

11. La 19 octombrie 2024, Comisia Electorală Centrală a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Vladimir Arseni.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

13. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

14. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

15. Art. 207 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.”

16. Articolul 230 din Codul administrativ:

„Încheierile judecătorești care se motivează se emit în procedură scrisă. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează participanții la proces.”

17. Art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.”

18. Art. 211 alin. (1) –(3) din Codul administrativ:

„În cererea de chemare în judecată se indică:

- a) instanța la care a fost depusă;
- b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal;
- c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant;
- d) denumirea pîrîtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia;
- e) pretențiile reclamantului;
- f) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția;
- g) enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta;
- h) datele despre respectarea procedurii prealabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege.

(2) Cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

(3) Cererea de chemare în judecată poate cuprinde și alte date importante pentru soluționarea cauzei, precum și demersurile reclamantului.”

19. Art. 212 alin. (1) –(2) din Codul administrativ:

La cererea de chemare în judecată se anexează

- a) copia actului administrativ contestat și copia deciziei cu privire la cererea prealabilă, dacă legea prevede o astfel de procedură;
- b) copia actului de identitate al reclamantului persoană fizică sau extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, dacă reclamantul este persoană juridică;

- c) documentul care confirmă împuternicirile reprezentantului legal sau împuternicit;
 - d) copii de pe cererea de chemare în judecată și de pe toate înscrisurile anexate, într-un număr egal cu numărul de participanți la proces;
 - e) dovada achitării taxei de stat și/sau a taxei de timbru, în cazurile prevăzute în Legea taxei de stat nr.213/2023;
- (2) Reclamantul poate anexa și alte înscrisuri la cererea de chemare în judecată.”

20. Art. 19 alin.(1) lit. e) din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26.07.2007 (în vigoare 01.07.2008) prevede că:

„Au dreptul la asistență juridică calificată persoanele specificate la art.6, care au nevoie de asistență juridică în cauze contravenționale, civile și de contencios administrativ, însă nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti aceste servicii, cauzele fiind complexe din punct de vedere juridic sau procesual.”

21. Art. 26 alin.(4) din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26.07.2007 (în vigoare 01.07.2008) prevede că:

”În cazul prevăzut la art.19 alin.(1) lit.e), solicitantul asistenței juridice calificate prezintă oficiului teritorial o cerere cu respectarea prevederilor art.25. Decizia privind acordarea asistenței juridice calificate se adoptă de către coordonatorul oficiului teritorial și se comunică solicitantului în decursul a 3 zile lucrătoare, iar în formă scrisă i se comunică doar la solicitarea acestuia.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că, Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 16 octombrie 2024, fiind notificată recurentului la data de 19 octombrie 2024, fapt ce se confirmă prin recipisa, anexat la actele cauzei. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Vladimir Arseni, s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

23. Completul de judecată evidențiază importanța efectuării unei verificări a cererii de chemare în judecată din oficiu pentru a asigura că toate condițiile legale sunt îndeplinite înainte de a lua o decizie asupra fondului acțiunii. Aceasta acțiune asigură menținerea integrității procesului judiciar și evită acceptarea acțiunilor care nu respectă cerințele legale.

24. Așadar, respectarea cerințelor legale privind cererea de chemare în judecată este esențială pentru a evita respingerea ca inadmisibilă. Respectiv, deficiențele procedurale identificate trebuie corectate de către reclamant prompt pentru a evita întâmpinarea problemelor în viitor.

25. Astfel, prin încheierea din 13 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a stabilit reclamantului Vladimir Arseni, un termen de până la 15 octombrie 2024, ora 09:00, pentru: 1) indicarea pretențiilor înaintate împotriva pârâtului și circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile; 2) prezentarea dovezii achitării taxei de timbru în mărime de 200 lei.

26. Completul de judecată a constatat că, potrivit telefonogramei din 13 octombrie 2024, se confirmă faptul că reclamantul Vladimir Arseni a fost informat la aceeași dată, ora 13:22, despre faptul că prin încheierea din 13 octombrie 2024 i s-a stabilit un termen de până la 15 octombrie 2024, ora 09:00, pentru: 1) indicarea pretențiilor înaintate împotriva pârâtului și circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile; 2) prezentarea dovezii achitării taxei de timbru în mărime de 200 (două sute) lei

27. Copia încheierii din 13 octombrie 2024 a fost recepționată de către Vladimir Arseni la 14 octombrie 2024, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la lucrările cauzei.

28. La 14 octombrie 2024, ora 13:03, Vladimir Arseni a depus cerere, prin care și-a concretizat acțiunea, solicitând: „constatarea faptului că autoritatea publică pârâtă, Comisia Electorală Centrală nu a respectat termenul legal de examinare a cererii sale”. Totodată, reclamantul a solicitat scutirea de la plata taxei de timbru, deoarece nu are domiciliu permanent, casa de pe adresa Grenoble 241, este demolată de Primărie încă în 2004, pensie nu primește, iar alocația nu o primește în semn de protest.

29. Prin încheierea din 14 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea reclamantului Vladimir Arseni privind scutirea de la plata taxei de timbru. S-a stabilit reclamantului Vladimir Arseni un termen suplimentar de până la 16 octombrie 2024, ora 09:30, pentru a înlătura neajunsurile stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2024.

30. Copia încheierii din 14 octombrie 2024 a instanței de apel a fost recepționată de către reclamantul Vladimir Arseni la 15 octombrie 2024, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la lucrările cauzei.

31. La 16 octombrie 2024, ora 09:25, Vladimir Arseni a depus cerere, prin care a solicitat prelungirea termenului pentru achitarea taxei de timbru până la 16 octombrie 2024, ora 11:30.

32. La 16 octombrie 2024, ora 11:27, Vladimir Arseni a prezentat dovada de plată a taxei de timbru.

33. Din actele aflate la dosar rezultă, Vladimir Arseni nu s-a conformat în mod corespunzător și nu a înlăturat integral neajunsurile admise la depunerea

cererii de chemare în judecată, or a omis să prezinte instanței de judecată în mod explicit pretențiile sale, specificând tipul acțiunii în temeiul căreia solicită admiterea pretențiilor potrivit art. 206 din Codul administrativ, precum și circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile, contrar prevederilor art. 211 alin. (1) lit. e) și f) din Codul administrativ.

34. Instanța de recurs a reținut că prin acțiunea formulată de Vladimir Arseni, acesta pretinde că a fost discriminat prin inacțiunile Comisiei Electorale Centrale de a examina cererea sa în termenul legal. Ca urmare prezenta contestația a fost formulată cu scopul de a constata faptul că autoritatea publică pârâtă nu a respectat termenul legal de examinare a cererii sale.

35. Completul de judecată a reținut că Vladimir Arseni a omis să indice tipul acțiunii în temeiul căreia solicită constatarea faptului că autoritatea publică pârâtă nu a respectat termenul legal de examinare a cererii sale, or, o asemenea pretenție nu este caracteristică acțiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) din Codul administrativ în coroborare cu art. 224 din Codul administrativ. Iar, în lipsa circumstanțelor de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile, instanța de judecată este în imposibilitate de a identifica felul acțiunii. În motivarea acțiunii nefiind făcute careva mențiuni în acest sens.

36. Normele legale interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului prin activitatea administrativă, astfel încât înaintarea oricărei acțiuni din categoria acțiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, evocă pentru admisibilitate întrunirea condițiilor nominalizate.

37. Totodată, instanța de judecată a reiterat că normele legale ce se conțin în art. 211 și 212 din Codul administrativ, indică expres, pe de o parte, cerințele ce urmează a fi respectate la depunerea cererii de chemare în judecată de către reclamant, iar pe de altă parte apare obligația instanței de judecată de a soluționa cauza concretă, dacă persoana care se adresează în judecată respectă normele dreptului procesual pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

38. Suplimentar, Completul de judecată apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel că s-a conformat prevederilor art. 219 alin. (2) din Codul administrativ și a depus eforturi prin explicarea faptului că reclamantul urmează să indice în mod explicit pretențiile sale, specificând tipul acțiunii în temeiul căreia solicită admiterea pretențiilor potrivit art. 206 din Codul administrativ, precum și circumstanțele de fapt și de drept pe care

își întemeiază pretențiile, fiindu-i explicate reclamantului și prevederile art. 211 din Codul administrativ. Însă, indicațiile instanței au fost ignorate de reclamant, or, chiar și în urma recepționării încheierii din 14 octombrie 2024, prin care s-a acordat un termen suplimentar reclamantului pentru a înlătura neajunsurile stabilite prin încheierea din 13 octombrie 2024 (inclusiv indicarea pretențiilor înaintate împotriva pârâtului și circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile), reclamantul nu a invocat circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile, precum și nu a specificat tipul acțiunii în temeiul căreia solicită admiterea pretențiilor.

39. În context, instanța de recurs a reținut că Arseni Vladimir nu a depus diligența necesară în vederea depunerii acțiunii în contencios administrativ și nu a prezentat circumstanțele de fapt și de drept care în opinia sa confirmă încălcarea unui drept propriu în sensul art. 189 alin. (1) și art. 17 din Codul administrativ, în termenul acordat de către instanță și nici până la data examinării admisibilității acțiunii.

40. Suplimentar, Completul de judecată reține că nerespectarea obligației impuse reclamantului de către instanța de fond a condus în mod justificat la sancționarea sa procesuală, confirmând astfel că responsabilitatea revine în întregime reclamantului.

41. Cu referire la solicitările recurentului Vladimir Arseni, cu privire la acordarea asistenței juridice garantate de stat, Completul de judecată menționează că în temeiul art. 26 alin. (4) din Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198-XVI din 26.07.2007 (în vigoare 01.07.2008), pentru asistență juridică primară, solicitantul adresează oficiului teritorial din raza domiciliului său cerere scrisă sau orală. Respectiv, în cazul dat Vladimir Arseni dacă considera necesară acordarea serviciilor juridice, urma să depună o solicitare la Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, dar nu instanței.

42. Referitor la cererea lui Arseni Vladimir privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor care impun achitarea taxei de timbru la depunerea contestațiilor în perioada electorală, instanța de recurs menționează că aceasta este nemotivată și neclară, deoarece din conținutul acesteia nu reiese clar care normă este contestată și care sunt motivele invocate, astfel încât instanța nu poate să se pronunțe asupra ei. Deci, pornind de la prevederile art. 12¹ din Codul de procedura civilă cererea acestuia este neîntemeiată.

43. Prin urmare, instanța de recurs concluzionează că încheierea din 16 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău reflectă nu doar aplicarea

corectă a legii, ci și consolidarea principiului accesului la justiție în condițiile respectării procedurii.

44. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230, 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Respinge recursul depus de Vladimir Arseni, împotriva încheierii din 16 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă